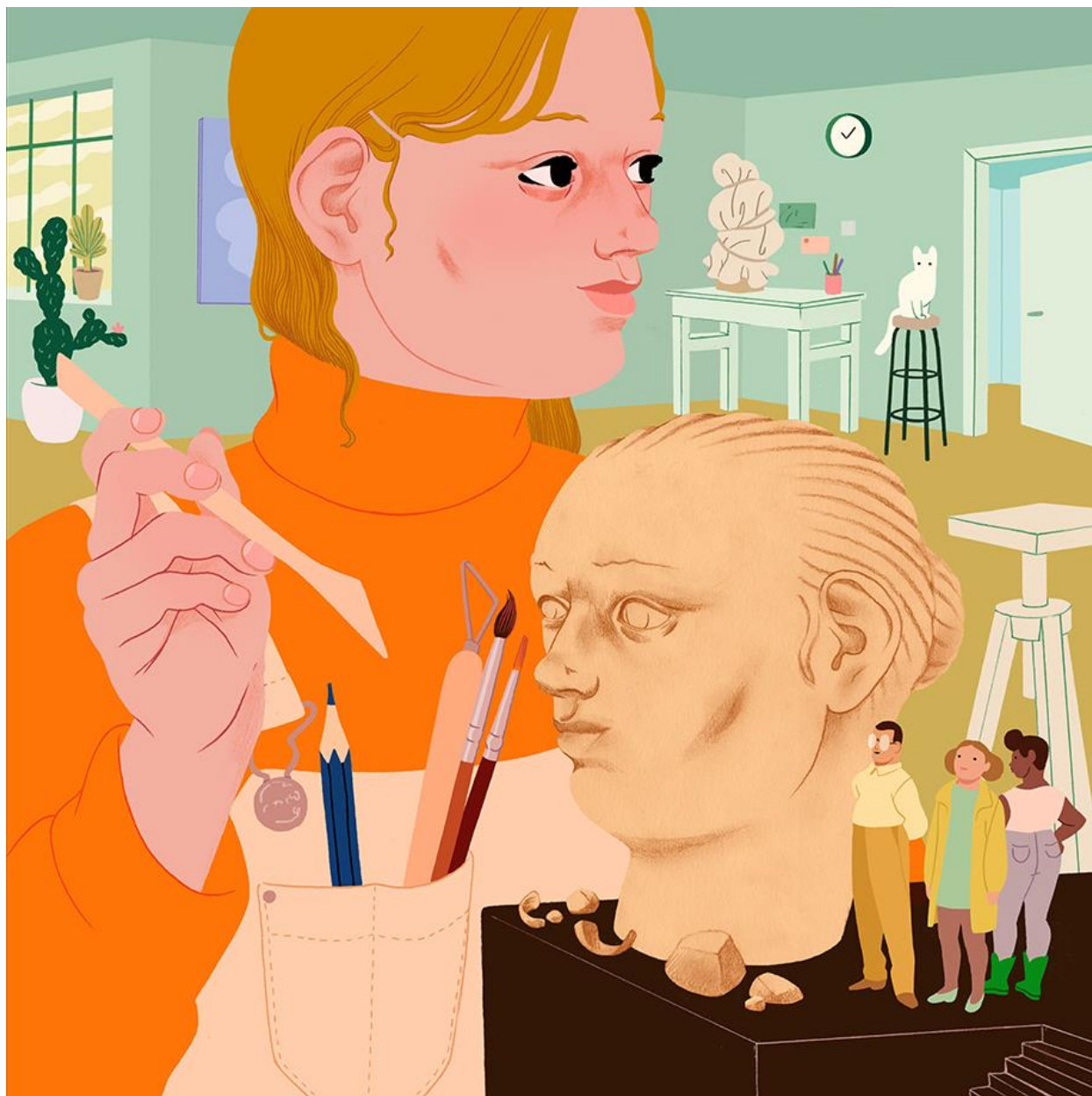

konstrundan

Utvärderingsrapport Konstrundan 2019

Sammanställd av Julia Nyman & Martina Lindberg

0449770773, konstrundan.aboland@gmail.com

Illustration: Eero Lampinen

Konstrundan 2019

Konstrundan är ett riksomfattande evenemang där konstnärer, hantverkare och formgivare öppnar sina ateljéer och verkstäder för allmänheten. Årets runda ordnades under veckoslutet 7–8.9.2019 och det fanns totalt 186 besökspunkter från Kuopio i öst till Eckerö i väst och från Raseborg i syd till Enare i norr. De flesta besökspunkterna låg längs med kusten och på Åland, men rundan hade också deltagare i Raumo, Tammerfors, Tavastehus, S:t Michel och Lappland samt för första gången på Karlö utanför Uleåborg.

Som en del av Konstrundan ordnades det konstpedagogiska evenemanget **Konstens fredag** 6.9.2019. Under dagen ordnades verkstäder för barn och unga på flera orter, bl.a. i Helsingfors, Borgå, Ekenäs, Pargas och Mariehamn.

Bakgrund

Konstrundan ordnades första gången år 2008 som en del av Svenska Kulturfondens 100-årsjubileumsprogram. Sedan dess har evenemanget ordnats varje år. Åbolands hantverksförbund är arrangör för evenemanget.

Visionen och den övergripande målsättningen för Konstrundan är att årligen öppna dörrarna till konstnärer, hantverkare och formgivare i de tvåspråkiga regionerna i Finland, samt att etablera starkare nätverk mellan dem. Projektet strävar generellt efter att öka synligheten för konst, konsthantverk och formgivning. Konstrundan arbetar för att i ännu större grad försöka påverka allmänhetens inställning till att köpa konst och marknadsföra som ett evenemang där man har möjlighet att köpa konst direkt från konstnären. Det långsiktiga målet är att konstnärerna skall kunna livnära sig på sin konst.

Ansökning och sällning

Ansökningstiden till Konstrundan 2019 var 21.1–22.2.2019. Det kom in 277 ansökningar, vilket är mera än under något tidigare år. Efter juryns bedömning tog styrgruppen ställning till några ansökningar och det slutliga antalet antagna ansökningar var 186 och refuserade 91.

Av de antagna representerade 127 deltagare visuell konst, 25 konsthantverk och hantverk samt 29 konstindustri och formgivning. 5 deltagare hade verksamhet som kunde definieras som flera än en kategori och rubricerades därmed som övrigt.

Årets jury var överraskande sträng. Speciellt hårt föll juryns beslut på Åland där över hälften av ansökningarna refuserades. Redan på styrgruppsmötet där de slutliga besluten om deltagarna togs, diskuterades juryns riktlinjer och varför juryn i år tolkat dem så strängt. Kravet att vara "aktiv, yrkesverksam konstnär, konsthantverkare eller formgivare" är för luddigt och kan lätt misstolkas. Därför beslöts det att nya, noggrannare riktlinjer med konkreta minimikrav ska utarbetas för framtiden.

Den stränga bedömningen ledde till en hel del feedback, både av refuserade och antagna. På basis av den feedbacken och styrgruppens diskussion påbörjade Julia Nyman arbetet med de nya riktlinjerna för juryn. Arbetet färdigställs under hösten 2019 av Martina Lindberg i samarbete med styrgruppen.

Det är viktigt att de sökande får ta del av juryns riktlinjer och vilka konkreta minimikrav som bör uppfyllas för att man ska få delta i Konstrundan.

Förberedelser inför årets Konstrunda

Då beslutet om årets deltagare var klart tog det egentliga arbetet vid. Under tiden mars-juni planerades marknadsföringen och trycksaker, samarbetspartners kontaktades, platser för utdelning av material till deltagarna bestämdes och infokvällar planerades. Samtliga deltagare kontaktades och deras presentationer gjordes klara för publicering. Texterna översattes till svenska och finska och korrekturlästes.

Så snart finansieringen från Svenska Kulturfonden var bekräftad i mars kunde projektledaren boka in marknadsföringen och be om offerter för tryckmaterial. Grafikern skapade tidningen och trycksakerna förutom lotterna samt den mesta av utomhusreklamen. Projektledaren gjorde utomhusreklamen till Borgå och Jakobstad, de tryckta och digitala annonserna samt lotterna.

Under våren planerades också rundturen för inbjudna gäster och sonderingar för programmet för Konstans fredag sammanställdes. Julia Nyman och regionkontakterna skickade ut pressmeddelanden om Konstrundan till sina respektive lokala nätverk och i varje region förutom Helsingfors bjöds media till presstillfälle. Deltagande varierade men framförallt lokalpressen skrev tacksamt om Konstrundan och de lokala deltagarna.

Marknadsföring

Tidningen är en viktig del av marknadsföringen för Konstrundan. Det omfattande arbetet med tidningen satte igång i mars. Som grafiker fungerade Melinda Lönnberg från ERTRU och innehållet sammanställdes av projektledaren. Speciellt krävande var att få alla bilder och texter om deltagarna rätt samt bilder och information om de utvalda lotterivinsterna. En annons till tidningen kom in i absolut sista stund och det var också en del krångel med tabloidbilagan till KSF-media, då de hade felaktiga instruktioner i sitt mediakort.

Intervjuer för tidningen gjordes av Julia Nyman med Majbritt Huovila från Sibbo, Kristiina Uusitalo från Helsingfors, Jenni Tieaho från Sjundeå, Teija Puranen från Kimito, Johan Karlsson från Åland, Filmkollektivet Ekta i Vasa och Lauri Nykopp från S:t Michel. Projektledaren sålde åtta annonser till tidningen för sammanlagt 1 550 €.

Tidningen skickades ut som tabloidbilaga med alla HSS-medias tidningar (29 370 ex), HBL (31 007 ex), VN (6 657 ex) och Östnyland (5 935 ex) samt med ÅU's storutdelning 4.7 (60 000 ex). På Åland skulle tidningen skickas ut till alla hushåll, men på grund av ett misstag med beställningen till Botnia Print blev upplagan till Ålandsposten för liten och ett par hundra hushåll blev utan tidning. Från Botnia Print beställdes 19 700 exemplar för direktutdelning av deltagarna och Konstrundanteamet. Konstrundan fick ytterligare 1000 ex extra av ÅU. Tidningens hela upplaga blev således ca 153 340 exemplar i år.

Budgeten för marknadsföring blev mindre än tidigare år på grund av kostnaderna för förnyandet av hemsidan. Utöver tidningen satsades det på utomhusreklam med jätteskyltar längs lands- och motorvägar i Borgå, Karis, Korsholm, Kyrkslätt och S:t Karins. Digitala reklamskärmar fanns på Böle tågstation och på Kalevagatan i Helsingfors. En reklampelare användes vid Sjökvarteret i Mariehamn.

Den enda tryckta annonsen som bokades i år var en sedvanlig annons i Ekenäs sommarkonserters programblad. Övriga annonser var digitala i Helsingin Sanomat, Turun Sanomat samt på Facebook och Instagram.

Utöver den marknadsföring som Konstrundan gjorde bjöd deltagarna själva aktivt in gäster till sina arbetsrum och de var också väldigt aktiva på sociala medier och satte upp affischer i sina närområden.

Konstrundan 7–8.9.2019

Allmänt kan konstateras att Konstrundan i år förlöpte enligt plan och det var ett lyckat och uppskattat evenemang. Endast en deltagare hade hållit andra dagen stängt p.g.a. sjukdom. Vädret varierade en hel del – det regnade på flera håll under veckoslutet.

Besökarantalet blev lägre än i fjol. Då 95% av deltagarna meddelat sina besökarsiffror kan vi konstatera att evenemanget lockade cirka 12 000 besökare. I medeltal hade varje besökspunkt därmed 63,1 besökare.

Året innan var medeltalet per besökspunkt betydligt högre, nämligen 75,9. En stor orsak till sänkningen är att det på flera orter var färre besökspunkter i år, men också inbesparingar i marknadsföringen bör ses som en orsak. I år hade Konstrundan inga tidningsannonser, p.g.a. förnyandet av hemsidan. Annonsernas värde är svårt att mäta men planen är att annonser i tryckt media igen ingår i marknadsföringen år 2020.

Region och antal besökspunkter	Besökare per region	Besökare i medeltal per besökspunkt	
Helsingfors	39	1 936	49,6
Östra Nyland	25	2 086	83,4
Västnyland	20	1 657	82,9
Åboland	31	1 162	37,5
Åland	17	2 278	134,0
Österbotten	24	1 593	66,4
Övriga orter	30	1 016	33,9
Totalt antal	186	11 728	63,1

Feedback från deltagare

Efter Konstrundan fick deltagarna svara på en utvärdering på nätet. Arrangören erhöll 80 svar, dvs 43% av deltagarna svarade. Svaren var rätt jämnt fördelade i regionerna, minsta antalet svar gavs i Västnyland.

Av de som hade svarat hade 47,5% inte deltagit i fjol. Av de svarande som deltagit i fjol hade 64,3 % färre besökare i år och 35,7% flera besökare.

Samtliga svarande ansåg att samarbetet med arrangören förlöpt bra och nästan alla tyckte att de fått tillräckligt med information. 2,5 % angav att de inte fått tillräcklig information.

Konstrundantidningen fick i enkäten bästa betyget av de tryckmaterial som gjordes. Affischerna och postkortet uppskattades av många, men några ansåg att det är viktigare med digital marknadsföring. Fortfarande toppar ändå tidningsartiklarna listan över de viktigaste marknadsföringsåtgärderna medan annonsering på facebook kom på andra plats. P.g.a. att bytet av projektledare skedde i september var Konstrundan mindre aktiv på sociala medier i år, vilket noterats av flera deltagare.

Glädjande många konstaterade att deras egen aktivitet lockade flera besökare – många var aktiva på facebook, endel hade skickat ut e-post till sina nätverk och någon nämnde en tidningsannons.

Deltagarnas kommentarer om de förnyade hemsidorna var genomgående positiva.

51,2 % av dem som svarade på enkäten svarade att de kommer att ansöka om att få delta i Konstrundan nästa år igen. Av svaren framgår att majoriteten av deltagarna är väldigt nöjda med Konstrundan och den synlighet och de besökare den genererade.

Det bästa med Konstrundan är möten och diskussioner med människor, som är intresserade av vad deltagarna arbetar med. Många anger också att de säljer bra under veckoslutet. Några av deltagarna har dessutom svarat "och så blir det också städat i verkstaden"!

Av de svarande sade 7,5 % att de inte har för avsikt att delta nästa år. Som orsaker gav de små besökarmängder, speciellt sådana ateljéer som ligger avsides. En del efterlyser allmänt mera marknadsföring och några är missnöjda med tidpunkten. I år var det relativt få deltagare, vilket speglade sig i besökarantalen framför allt på mindre orter. En deltagare saknade möjligheten att själv åka runt till andra ateljéer.

Feedback från besökare

År 2019 skickades ingen enkät ut till besökarna, så ingen dokumenterad feedback finns att tillgå. Det vore säkert bra att utveckla enkla sätt för besökarna att ge feedback under kommande rundor.

Konstens fredag 6.9.2019

Planeringen av Konstens fredag kom igång då regionkontakterna träffades den 25.3. Målet med Konstens fredag är att erbjuda olika barngrupper gratis men kvalitativt program i form av verkstäder eller träffar med lokala hantverkare eller konstnärer. Barnen får själva göra något och ta del i arbetet och de får en uppfattning om hur hantverkar- eller konstnärsyrket kan te sig. Eftersom Konstens fredag är en del av det riksomfattande evenemanget Konstrundan så är en målsättning också att erbjuda arbetstillfällen åt lokala aktörer.

Programmet för Konstens fredag blev klart rätt sent i flera regioner i år, men i övrigt förlöpte planeringsarbetet smidigt.

Det mesta programmet var riktat till skolklasser men i år ordnades också en öppen verkstad i Ekenäs, Raseborg, och i Mariehamn välkomnades både stora och små med i en konstjakt.

Konstens fredag 2019 förverkligades i samarbete med flera aktörer och programmet bestod av:

- Borgå Konstskola ordnade en äventyrlig och konstnärlig konstorientering i Borgå med konstbingo och olika experiment. I Artborg i Nickby, Sibbo höll Borgå Konstskola en Pop Up solrosverkstad. Totalt deltog ca 120 barn i evenemanget.
- Bildkonstnärerna Aino Keinänen och Tuomas Petelius hade en måleriverkstad för 16 lågstadiel elever i Kabelfabriken i Helsingfors. Barnen skulle klippa, rita och måla olika maträtter, som sedan monterades på ett stort runt papper. Detta "matbord" fick barnen med sig till skolan, där de ställde ut det.
- Textil- och ljudkonstnärerna Robin Brandt och Deepa Panchamia skulle ha tre verkstäder i ordlöst samskapande i Kronomagasinet i Ekenäs. Ingen skolklass deltog, så den första förverkligades inte. I de två öppna verkstäderna deltog 6 respektive 3 personer.
- Taitohantverksskolan i Pargas bjöd in andraklassisterna från Malms skola på hantverksverkstad. Eleverna gjorde bollar av lingarn som efter att det torkat träs på

en ljusslinga. Klasserna får ljusslingan till skolan. Verkstäderna hölls av Beatrice Bäcklund och 3 skolklasser deltog med totalt 43 barn och 6 vuxna.

- I Österbotten ordnades Konstens Fredag på två ställen; Malakta i Malax och Sara Sundqvist i Jakobstad. Malakta hade två dansworkshops åt Finska skolan i Malax för ca 15 elever med danspedagogen Viivi Sjöblom. Sara Sundqvist hade två grupper från Oxhamns högstadieskola i Jakobstad, totalt ca 44 elever och de gjorde en stor textiltavla tillsammans.
- Bild- och Formskolan i Mariehamn ordnade en guidad konstorientering över den offentliga konsten i Mariehamn. 14 personer, både barn och vuxna deltog. Konstnären Minna Öberg guidade gruppen genom stan och turen avslutades med saft och bulle. Turen fick gott betyg av samtliga deltagare.

Övrigt program i samband med Konstrundan

Konst för hemmet -seminarium 9.5.2019

I samarbete med Centret för Konstfrämjande och Helsingfors Artotek ordnades seminariet Konst för hemmet på Richardgatans bibliotek i Helsingfors 9.5. Seminariet var riktat till allmänheten och hade följande talare:

- Miisa Pulkkinen från formgivningens branschens expertorganisation Ornamo berättade om hur man kan kombinera konsthantverk och konstverk med inredningen och andra föremål i hemmet.
- Sanna Isabell Berntsson från hemstylingföretaget Studio 36 berättade om vad man kan ta i beaktande då man inreder med konst och hur man kan använda olika föremål på oväntade sätt i inredning.
- Bildkonstnär Janne Laine presenterade sin konst samt boken Koti + Taide: Taidesisustamisen käsikirja (Hem + Konst: en handbok för konstinredning) som han medverkat i.
- Eeva Muona från Helsingfors Artotek berättade hur lätt det är att köpa hem konst.

Evenemanget samlade 15 deltagare, vilket var betydligt färre än året innan. Tyvärr hittade inte den stora publiken till Richardgatans bibliotek, vilket delvis berodde på flertalet konst- och kulturevenemang i staden samma dag.

Instagram Take Over

Som nytt program i år provades Instagram Take Over. En deltagare per region bjöds in att ta över Konstrundans Instagram-konto för en vecka. De medverkande var: Sandra Wallin, Karin Lipkin-Forsén, Hülya Tokur-Ehres, Tuuli Pollari, Tomas Lindberg, Maria Mughal och Vivann Seege. Kommentarer om övertagandet var genomgående positiva. Dels fick de medverkande större synlighet via Konstrundans Instagram och dels hade det en aktiverande verkan – konstnären i fråga ville ju visa nya och aktuella konstverk! En nämnde också att hen hade fått nya kundkontakter.

Flera deltagare kunde ha bjudits in, men planeringen kom igång ordentlig först i början på maj. Instagram Take Over underlättar för projektledaren, som då inte behöver vara lika aktiv på Instagram själv. De gästande konstnärerna genererar nya följare och det medför ökad synlighet för Konstrundan.

Utställning på Villa Lande 7–30.8

Som extra marknadsföring för Konstrundan och deltagarna i Kimito arrangerades en utställning på Villa Lande i augusti. För utställningen fanns ingen skild budget. Tiina Harjola och Teija Puranen deltog i utställningen och skötte både upphängning och nedtagning själva. Ett Facebookevenemang gjordes för utställningen och Kimito bibliotek hjälpte till med marknadsföringen. På konstens natt i Kimito, 16.8, hade Harjola och Puranen konstnärsträff i utställningen.

Rundturer för inbjudna

Sedan 2017 har Konstrundan ordnat rundturer för inbjudna gäster från relevanta branscher. Rundturerna har varit väldigt uppskattade av både gäster och de deltagare som fått besök.

Planeringen med rundturerna för inbjudna gäster drog ut på tiden och inbjudan gick ut först i mitten av juni. Det här var antagligen en av orsakerna till att gästerna blev rätt få på turerna i år och en av tre rundturer måste ställas in helt och hållet.

Eftersom Julia Nyman hann sluta som projektledare innan rundturerna och det ännu var oklart vem som skulle ta över som projektledare, anställdes konstvetenskapsstuderande Emilia Augustsson som reseledare för rundturerna.

Trots att gästerna hade tid fram till 23.8 att anmäla sig kom det in väldigt få anmälningar i år. Många var upptagna på arbetsresor eller med utställningsbyten och samma vecka pågick Helsinki Design Week.

Rundturen i Helsingfors / Östra Nyland inställdes då ingen anmälde sig. På turen i Västnyland deltog 1 gäst och på turen i Egentliga Finland 5 gäster. Turerna uppskattades av deltagarna men med tanke på de totala kostnaderna för turerna så skulle det vara önskvärt att flera kunde delta. Frågan att fundera på till nästa år är om rundturerna borde ordnas vid en annan tidpunkt eller om tidpunkten för inbjudan och anmälningarna borde ändras.

Info- och mingelkvällar

Meningen med info- och mingelkvällarna är att samla deltagarna och dela ut såväl information och material till dem inför Konstrundan. Träffarna ordnas av regionkontakterna. De senaste åren har deltagandet varierat i regionerna, vilket ledde till att det i år inte ordnades någon träff i Helsingfors, Östra Nyland, Åboland eller på Åland. I stället kontaktades alla deltagare enskilt och informationsgången sköttes direkt med deltagarna. I Västnyland fanns inte intresse för en träff i Fiskars och i träffen som ordnades i Ekenäs deltog 2 personer. I Österbotten ordnades två träffar, en i Jakobstad med 6 deltagare och en i Vasa med 3 deltagare.

På stadsbiblioteket i Mariehamn ordnas det språkcafé en gång i månaden, främst riktat till personer som flyttat till Åland och som vill lära sig svenska. Regionkontakten föreslog att temat för en träff skulle vara Konstrundan och efter en hel del arbete fick han fyra konstnärer att ställa upp. Mötet och diskussionen uppskattades av alla parter och konceptet kunde gärna kopieras på andra orter framöver.

Lotteri

På juryns och Julia Nymans förslag valdes de sju deltagarna till lotteriet. Vinnarna drogs av styrgruppen på mötet i oktober. Totalt skickades 3 748 lotter in.

Konstnär och verk	Vinnare
1 Linda Varoma, <i>Stilled Life # 3</i> , Lovisa	Brita Bosas, Lappträsk
2 Päivi Maunu, <i>Sudan</i> , Helsingfors	Vilmer Sundblom, Mariehamn
3 Panu Ruotsalo, <i>Toinen Luonto # 2</i> , Billnäs	Anette Sundberg, Godby
4 Antero Kare, <i>Onega</i> , Somero	Tapio Kettunen, Helsingfors
5 Henrika Lax, <i>I tystnaden III</i> , Lemland	BM Andersson, Mariehamn
6 Oskars klockgjuteri, <i>stugklocka</i> , Sundom	Margaretha Åhman, Hangö
7 Johanna Pihlajamaa, <i>Figuring</i> , Tammerfors	Maria Janhonen, Forsby

Samtliga vinnare har gett sitt samtycke till att deras namn får publiceras på Konstrundans facebook- och hemsida.

Administration och samarbetspartners

Åbolands hantverk rf är arrangör för Konstrundan. Åbolands hantverk utser en styrgrupp, som stöder projektledaren i hennes arbete. År 2019 bestod styrgruppen av Sebastian Jansson, Eliisa Riikonen, Johan Sandås, Leena Stolzmann, Anna Ulff och Hanna Wiik-Rosqvist.

Julia Nyman var projektledare till och med 6.9.2019 och Martina Lindberg tog över från och med 5.9.2019.

Föreningen anställde fyra regionansvariga att fungera som kontaktpersoner i de olika regionerna: Christa Friberg för Österbotten, Cecilia Hackzell-Ibrahim för Helsingfors, Jani A. Purhonen för Västra Nyland och Leena Stolzmann för Östra Nyland. På Åland köptes tjänsten av Edward Johansson/Ahvaland.

För utdelning av deltagarnas material har Konstrundan samarbetat med Artoteket i Vasa, Borgå Konstskola, Fotocentrum Raseborg, Kabelfabriken i Helsingfors, Tobaksmagasinet i Jakobstad samt de finlandssvenska Luckorna.

Axxells konstindustrilinjor har koncentrerats till Överby från och med augusti 2019 och de närmade sig Konstrundan angående ett samarbete på våren. Saken diskuterades inom styrgruppen och det ansågs att ett samarbete är gynnsamt. Axxell Överby annonserade i Konstrundantidningen och höll öppna dörrar på skolan under Konstrundan. Det här gav en möjlighet för allmänheten att följa med kommande talanger inom konstindustrin samt en möjlighet för personer som är intresserade av att utbilda sig inom området att bekanta sig med utbildningarna.

Förnyandet av hemsidan www.konstrundan.fi

Arbetet med att förnya hemsidan inleddes i december 2018. Julia Nyman gjorde sidträdet och ERTRU skissade utseendet. Webbhuset skapade nya sidor utgående från skissen. Det viktigaste var att få bättre läsbarhet och välfungerande ateljésidor. Därför utvecklades en helt ny filtreringsfunktion för ateljéerna, kartvyn ändrades liksom också bildvisningen och presentationerna.

Webbhuset jobbade inte så snabbt som önskat och därför blev publiceringen av presentationerna uppskjuten till början av juli istället för början av maj. Det fanns inte heller tid för utomstående testpersoner att prova hemsidans funktioner innan den publicerades så som det var planerat. Arbetet med att vidareutveckla hemsidorna fortsätter.

Framtidsutsikter

Konstrundan är en omfattande helhet och ett uppskattat evenemang av såväl deltagarna som besökarna. Flera utmaningar har beskrivits i denna utvärdering och vi söker ständigt efter hållbara lösningar för att på bästa möjliga sätt kunna förbättra och utveckla verksamheten.

Målsättningen är att alltjämt utveckla programmet kring och under Konstrundan och locka allt flera besökare till ateljéerna och verkstäderna.